
Vad jag har att berätta om sparkstöttingar härrör sig från egna hågkomster från min barndom sextio år tillbaka i tiden.

Den första jag minns var när en släkting till min far kom åkande med sin pojke på sitsen för att hälsa på hos oss. Därav framgår att sparkstöttingen användes som färdmedel. De som då användes voro nog tillverkade av någon slöjdkunnig person på orten. Detta var i början på nittonhundratalet. År 1907 skulle jag tro det var. Allt på dessa förutom medarnas skenor var tillverkat av trä. Medarna var rätt långa och var försedda med en särskild fotplatta. På grund av medarnas längd och att de ej ledade sig i sidled voro dessa sparkstöttingar svåra att styra. Sitsen bestod av spjälor. De upprättstående stolparna brukade ofta vara svarvade. Senare, under första världskriget kom tillverkning i gång av sparkstöttingar med stålmedar. Vid Totebo bruk i Hjorted som bl.a. tillverkade vagnhjul, togs då upp stålsparktillverkning. Nu tillverkas mest radio- och TV-lådor där. Även enmediga sparkar har förekommit, sådana gjordes dock ej här av någon industri. Från Norrland annonserades om sådana omkring 1920,

Numera har sparkstöttingarna kommit ur bruk, vilket torde till stor del bero på att vägarna grusas om vintrarna för bilarnas skull. När jag var barn var det vanligt att man hade en s.k. drög i varje hem. De var mera i bruk än sparkstöttingarna. På en sådan kunde man frakta snart sagt vad som helst. Genom att de voro kortare voro de lättare att styra när man hade last på dem. Dessutom var de populära i källbackarna. Så många som fick rum av de mindre barnen stuvade sig ombord på flaket varefter någon av de större tog hand om styrningen där bak och så bar det åstad. Ett sätt att styra var att lägga en kraftig slana på drogen så att bakre ändan släpade på marken. En av de större pojkarna lade sig grensle över slanan och fattade med händerna tag de bakre stolparna vari han höll sig fast och styrde. Få den tiden fanns inte rattkalkar o.d. Och ingen hade råd att köpa några, om det funnits några.

Gustav Carlsson